

4. Закон України «Про освіту». URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki> (дата звернення – 13.09.2022 р).

5. Измалкова О., Колесник К. Формування здоров'язбережувальної поведінки у дитини. *Основи здоров'я*. 2012. № 10. С. 27–30.

6. Калуська Л. В. Бережемо здоров'я змалку. Х. : Ранок-НТ, 2007. 96 с.

7. Коган О. Формування здорового способу життя у старшокласників допоміжної школи / автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03. К., 2006. 20 с.

8. Національна доктрина розвитку освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text> (дата звернення: 13.09.2022 р).

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ФОНД КУЛЬТУРИ ТА СПАДЩИНИ ЯК СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ МОК ЩОДО РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ СУЧАСНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ

Радченко Л. О.

*доктор наук з фізичного виховання,
професор кафедри історії та теорії олімпійського спорту
Національного університету фізичного виховання і спорту України
м. Київ, Україна*

Єрмолова В. М.

*кандидат наук з фізичного виховання,
професор кафедри історії та теорії олімпійського спорту Національного
університету фізичного виховання і спорту України
м. Київ, Україна*

Кріль І. М.

*кандидат наук з фізичного виховання,
старший викладач кафедри історії та теорії олімпійського спорту
Національного університету фізичного виховання і спорту України
м. Київ, Україна*

Центральну роль у допомозі МОК в питанні поширення ідей олімпізму, розвитку культурно-освітньої складової сучасного олімпійського руху відіграє олімпійський фонд культури та спадщини [2].

Метою його діяльності є підтримка реалізації та розробка широкомасштабних, у тому числі й інноваційних, програм; координація

дій різних верств населення, пов'язаних з культурою та освітою в рамках розвитку олімпійського руху.

Аналіз змісту діяльності Олімпійського фонду культури та спадщини дозволяє виділити чотири основні напрями його роботи (рис. 1).

Рис. 1. Складові функціонування Олімпійського фонду культури та спадщини Міжнародного олімпійського комітету

Зазначені напрями тісною мірою пов'язані з роботою таких структур олімпійського руху, як Міжнародний олімпійський музей [1] та Центр олімпійських досліджень [3].

Так, спадковими колекціями Міжнародного олімпійського комітету керує Фонд спадщини МОК. Його діяльність передбачає придбання, збереження, реставрацію, документацію, вивчення та забезпечення доступності для внутрішніх та зовнішніх партнерів 90 000 артефактів, 65 000 фотографій, 45 000 годин відео та 8800 годин звукових документів, а також 1,5 км історичних архівів.

Колекції, що становлять культурну спадщину МОК, переважною більшістю зберігаються в приміщеннях Олімпійського музею (Лозанна, Швейцарія) та складаються в основному з:

- артефактів, пов'язаних з Олімпійськими іграми, Юнацькими Олімпійськими іграми, олімпійськими видами спорту та відображають відносини МОК з іншими структурами олімпійського руху; роль і місце МОК у розвитку олімпійського руху;
- фото, аудіовізуальної та звукової спадщини олімпійського руху.

Предмети, що входять до першої групи колекцій, з метою сприяння розвитку ідей олімпізму серед різних верств населення, інвентаризуються, фотографуються, належним чином зберігаються та

вивчаються. Відповідальний відділ також співпрацює з іншими установами, зокрема, в напрямі обміну, тимчасового позичення колекцій тощо. Так, до основних напрямів співпраці, дослідження дозволяють віднести наступні:

- обговорення та вирішення питань щодо олімпійських артефактів: смолоскипів, медалей, плакатів, спортивного спорядження тощо;
- розгляд пропозицій щодо придбання артефактів, пов'язаних зі спортивною тематикою, розвитком спортивного та олімпійського руху;
- позики артефактів;
- проведення консультативної роботи щодо збереження / реставрації предметів, що належать до олімпійської спадщини (надаються членам «олімпійської родини»);
- створення умов та надання доступу до колекцій артефактів (включаючи проведення майстер-класів, перегляд відеоматеріалів, участь у відеозйомках).

Так, архіви МОК були відкриті широкому загалу разом з Олімпійським музеєм у 1993 р. Вони зберігають та роблять доступною «адміністративну пам'ять» МОК. Переважна більшість документів, що зберігаються в архіві, були передані безпосередньо представниками адміністрації МОК, надійшли з деяких приватних колекцій та придбані на аукціонах.

Колекція «Зображення та звуки» відповідає за придбання, зберігання, документування та надання доступу до фото, аудіовізуальної та звукової спадщини олімпійського руху. Колекції цієї групи суттєво поповнюються після кожного проведення Ігор Олімпіад, зимових та Юнацьких Олімпійських ігор завдяки зйомкам відеофільмів, фотографій, проведення аудіозаписів. Матеріали, присвячені подіям Ігор, зберігаються в архівах олімпійського музею.

Отримати доступ до цифрових архівованих колекцій фото, відео, фільмів та аудіозаписів можна за запитом до відповідного відділу через інтернет, а також шляхом вільного доступу – в олімпійській мультимедійній бібліотеці.

Наступною складовою, що являється структурним елементом Олімпійського фонду культури та спадщини є Центр олімпійських досліджень та освіти МОК, місія якого полягає у створенні можливостей для молодих науковців та досвідчених фахівців галузі в отриманні інформації шляхом надання доступу до унікальних колекцій МОК, забезпечуючи можливість проведення досліджень та стимулюючи інтелектуальний обмін [3].

Важливим напрямом в діяльності Фонду є заохочення та підтримка реалізації різноманітних культурно-освітніх проєктів спортивної спрямованості, які, за напрями діяльності, можна розподілити на п'ять основних груп (рис. 2).

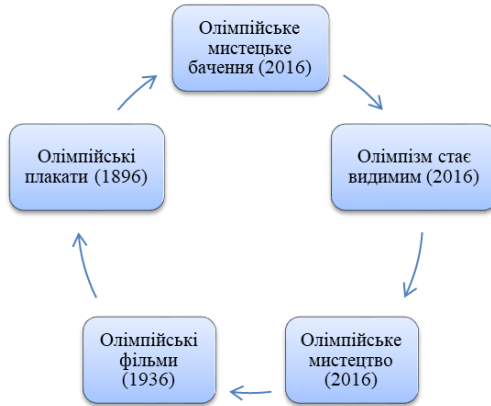

Рис. 2. Групи проєктів, що реалізуються за підтримки Олімпійського фонду культури та спадщини

Так, одним із зазначених проєктів є «Олімпійське мистецьке бачення» – програма співпраці МОК з провідними митцями з різних країн світу зі створення масштабних публічних атр-інсталяцій, проведення «живих» виступів та презентацій під час Олімпійських ігор та в період між ними. Програма спрямована на об'єднання різних верств населення за допомогою презентацій новаторських творів мистецтв, пов'язаних зі спортом, у громадських місцях та на заохочення участі світової спільноти у новому діалозі щодо олімпійських ідеалів і цінностей.

Програма «Олімпізм стає видимим» – довгостроковий міжнародний фотографічний проєкт, мета якого полягає у висвітленні цінностей олімпійського спорту через творче бачення фотографів з різних країн світу, які працюють на стику образотворчого мистецтва та соціальної документалістики.

Програма «Олімпійське мистецтво» (OlyArt) – напрямок, що передбачає запрошення митців на Олімпійські ігри з метою їх заохочення до створення робіт, які відображають олімпійські цінності, та роботи в олімпійському селищі в якості консультантів/помічників

для учасників Олімпійських ігор, які бажають взяти участь у тематичних творчих майстер-класах.

Програма «Олімпійські фільми» полягає у співпраці Міжнародного олімпійського комітету та Організаційного комітету Олімпійських ігор з підготовки, проведення зйомок та видання офіційного фільму про Олімпійські ігри як елементу збереження культурної спадщини Ігор. З цією метою МОК та ОКОІ розглядають пропозиції провідних режисерів, сценаристів, кінопроектувальників тощо. Режисер офіційного фільму має не лише висвітлити події Ігор, але й відобразити унікальність зазначеної події, її місце в житті світової спільноти, масштабний гуманітарний та гуманістичний потенціал олімпійського руху.

Програма «Олімпійські плакати» є важливим елементом візуалізації ідентичності Олімпійських ігор. Олімпійські плакати надають Іграм особливий естетичний штрих та відображають їхню візуальну концепцію, стиль, а також художній, соціальний і політичний контекст часу їх проведення.

Четвертою складовою функціонування Олімпійського фонду культури та спадщини є діяльність Олімпійського музею – місцем культурно-освітнього контенту олімпійського руху. Метою його діяльності є створення можливостей для широких верств населення ознайомитися з ідеалами та цінностями олімпійського спорту поза межами Олімпійських ігор.

Створення Олімпійського фонду культури та спадщини в структурі Міжнародного олімпійського комітету дозволяє говорити про важливість цього напрямку для розвитку сучасного олімпійського руху.

Література:

1. Olympic museum: [Internet]. [updated Jan 21]. Available from: <https://www.olympic.org/museum>
2. The Olympic Foundation for Culture and Heritage. [Internet]. [updated 2022 August 07]. Available from: <https://www.olympic.org/the-olympic-foundation-for-culture-and-heritage>
3. The Olympic Studies Centre [Internet]. [updated 2018 Apr 14]. Available from: <https://www.olympic.org/olympic-studies-centre>